

Bydgoszcz, dnia 27.11.2006 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
ul. Wały Jagiellońskie 12
85-950 BYDGOSZCZ
☎ (052) 339-06-10
☎ (052) 339-06-60

P/06/148
LBY-41023-3/06

Sz. P.
Marek Olszewski
Wójt
Gminy Lubicz

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała Urząd Gminy Lubicz, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie stosowania ulg podatkowych przez organy Gminy oraz skuteczności egzekwowania zaległości podatkowych w latach 2004-2006 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 października 2006 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych uchybień.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają przedstawione niżej oceny cząstkowe i uwagi.

1. W latach 2004-2005 Gmina osiągała planowane dochody z tytułu objętych kontrolą podatków (od nieruchomości, od środków transportowych oraz rolnego).

¹ j. t. Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.

Wyniosły one 4.234 tys. zł, w 2004 r. (planowane 4.220 tys. zł), 6.071 tys. zł w 2005 r. (planowane 5.927 tys. zł). W pierwszej połowie 2006 r. dochody z tytułu kontrolowanych podatków wyniosły 2.756 tys. zł, co stanowiło 47,5% kwoty planowanej (wynoszącej 5.781 tys. zł). Dochody z tytułu ww. podatków w porównaniu z dochodami ogółem stanowiły 19,9% w 2004 r., 20,3% w 2005 r. i 18,2% w I połowie 2006 r.

2. Stawki podatków od nieruchomości oraz od środków transportowych były corocznie uchwalane przez Radę Gminy Lubicz. W zakresie podatku rolnego Rada Gminy obniżyła średnią cenę skupu żyta stanowiącą podstawę obliczenia podatku rolnego na lata 2004 i 2005, natomiast w 2006 r. nie skorzystała z przysługującego jej prawa i nie obniżyła ww. ceny.

Nieprawidłowością był fakt, że propozycje dwóch stawek podatku od środków transportowych na rok 2006, które przedłożył Pan Radzie Gminy zostały ustalone w wysokości wyższej od maksymalnej, przewidzianej w art. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych², zwanej dalej „ustawą o podatkach i opłatach”. W dokumentach sporządzonych przez Panią Danutę Szewczyk, kierownika referatu podatków nieprawidłowo określono:

- stawkę podatku od ciągnika siodłowego i balastowego o trzech osiach, przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 40 ton, z zawieszeniem innym niż pneumatyczne (równoważne) - na poziomie o 43,85 zł wyższym od maksymalnej;

- stawkę podatku od ciągnika siodłowego i balastowego o dwóch osiach, przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 31 ton, z zawieszeniem innym niż pneumatyczne (równoważne) - na poziomie o 1,79 zł wyższym od maksymalnej.

W rezultacie Rada Gminy uchwałą z dnia 16 listopada 2005 r.³ przyjęła powyższe nieprawidłowe propozycje. W toku kontroli nie stwierdzono jednak, aby w ww. dwóch kategoriach podlegał opodatkowaniu jakikolwiek środek transportowy.

² j. t. Dz. U. z 2006 r. nr 121 poz. 844 ze zm.;

³ Nr XLI/483/05 w sprawie ustalenia podatku od środków transportowych oraz zwolnień od tego podatku

W pozostałych przypadkach proponowane przez Pana stawki podatków od nieruchomości oraz od środków transportowych (przyjęte przez Radę Gminy) były zgodne z przepisami art. 5 i 10 ustawy o podatkach i opłatach.

3. Prawidłowo prowadzono postępowania w zakresie odroczeń terminu płatności podatku lub zaległości podatkowej oraz umorzeń zaległości podatkowych, o których mowa w art. 67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa⁴, zwanej dalej „ordynacją podatkową”, w tym m. in. sprawy załatwiano w terminach przewidzianych w art. 139 §1 ordynacji podatkowej, a wydawane w wyniku przeprowadzonego postępowania decyzje i postanowienia były sporządzone zgodnie z przepisami odpowiednio art. 210 i 217 ww. ordynacji podatkowej.

4. Pan Wójt, jako organ podatkowy, weryfikował składane przez osoby fizyczne informacje oraz składane przez osoby prawne deklaracje podatkowe w sposób rzetelny. W przypadkach niedopełnienia przez podatnika obowiązku terminowego złożenia ww. dokumentów lub stwierdzenia rozbieżności między deklarowaną przez podatnika podstawą opodatkowania, a posiadanymi danymi (m. in. w ewidencji gruntów) – podejmowano czynności sprawdzające przewidziane przepisami działu V ordynacji podatkowej.

5. Porównanie wartości maksymalnej objętych kontrolą podatków – naliczonej według stawek określonych przez Ministra Finansów, a kwotą naliczoną wg. stawek określonych przez Radę Gminy, wskazuje na różnice wynoszącą – 1.289,7 tys. zł w 2004 r.; 1.510,0 tys. zł. w 2005 r. i 914,9 tys. zł w I połowie 2006 r. Wartość nie naliczonych podatków objętych kontrolą, będących rezultatem zwolnień podatkowych przyjętych uchwałami Rady Gminy wynosiła w okresie kontrolowanym – 12,2 tys. zł w 2004 r., 222,6 tys. zł w 2005 r. i 223,8 w I połowie 2006 r.

6. Skontrolowano 39 spraw dotyczących podatników zalegających w badanym okresie z opłatą podatków i ustalono, że w 8 przypadkach (tj. 20,51%) od września 2005 r. do maja 2006 r. nie wystosowano żadnego upomnienia, pomimo że w okresie tym powstała u podatników zaległość podatkowa. Naruszono tym przepisy §2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie

⁴ j.t. Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.

wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁵, które zobowiązują wierzyciela do systematycznej kontroli zaległości podatkowych i wysyłania upomnienia w przypadkach, gdy należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa.

Upomnienia do ww. 8 podmiotów wystosowane zostały w czerwcu, na kwotę ogółem zaległości 45.693,55 zł – powstałych w okresie 16.03.2005 r. – 16.05.2006 r. Do sporządzenia ww. upomnień zobowiązana była, zgodnie z zakresem obowiązków, Pani Dorota Kamińska – inspektor w referacie podatków, a upoważnioną przez Pana do podpisywania upomnień była Pani Danuta Szewczyk - kierownik w/w referatu.

W 2 przypadkach (na badanych ogółem 39 – tj. 5,13%) nie wystawił Pan w okresie lat 2005-2006 (I półrocze) tytułów wykonawczych w stosunku do podatników zalegających z opłatą podatku od nieruchomości, do czego był Pan zobowiązany zgodnie z art. 6 § 1 w związku z art. 26 §1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁶. Przepisy te wymagają od wierzyciela podjęcia czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku, poprzez wystawienie tytułu wykonawczego.

W przypadku podatnika H. E. D. Sp. z o.o. z L. kwota zaległości podstawowej na dzień 30 czerwca 2006 r. wynosiła 271.155,14 zł. Nie wystawienie tytułu wykonawczego motywował Pan m. in. ciężką sytuacją dłużnika i złożeniem przez niego w dniu 21.07.2006 r. w trybie art. 66 ordynacji podatkowej wniosku o przeniesienie własności działki gruntowej na poczet zaległego podatku.

Brak wystawienia tytułu wykonawczego na zaległości podatkowe E. Sp. z o.o. z L. (kwota zaległości podstawowej na dzień 30 czerwca 2006 r. wynosiła 438.842,50 zł) uzasadnił Pan m. in. zagrożeniem, jakie wszczęcie postępowania egzekucyjnego miałoby na realizowanie przez ww. firmę (w której większościowe udziały posiada Gmina) bieżących dostaw wody i odprowadzania ścieków na rzecz ludności gminy oraz podejmowanie przez firmę inwestycji kanalizacyjnych.

⁵ Dz. U. 137, poz. 1541 ze zm.

⁶ j. t. Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.

W toku kontroli, w związku ze złożonym przez E. Sp. z o.o. z L. w dniu 25 września 2006 r. wnioskiem, zawarta została w dniu 30 września 2006 r. umowa między Gminą Lubicz a podatnikiem na mocy której spółka przekazała Gminie własność sieci kanalizacji deszczowej o łącznej wartości 535.092 zł brutto w zamian za wygaśnięcie zobowiązania podatkowego - na podstawie art. 66 §1 pkt 2 ordynacji podatkowej. Ponadto spółka ta dokonała w dniu 16 października 2006 r. wpłaty pozostałej kwoty zaległości w wysokości 3.647.50 zł, pokrywając całą zaległość podatkową, która wynosiła 538.755,50 zł.

Do dnia zakończenia kontroli nie zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne wobec firmy H. E. D. Sp. z o.o. z L.

We wszystkich badanych 25 sprawach dotyczących zobowiązań podatkowych, które uległy przedawnieniu w okresie objętym kontrolą – stwierdzono, że nie wyegzekwowanie należności było skutkiem stwierdzonej przez Urząd Skarbowy bezskuteczności egzekucji.

W postępowaniach podatkowych ustanowiono 40 hipotek przymusowych (na dzień 30 czerwca 2006 r.). na łączną kwotę 286.714,90 zł.

7. W okresie lat 2004 -2006 (I połowa) prawidłowo, z zachowaniem przepisów ordynacji podatkowej, wszczęto 8 kontroli podatkowych. Uzyskano w ich wyniku efekty finansowe w wysokości efekty 1.983,10 zł.

Przekazując Panu powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, wnosi o:

1. Podjęcie działań zmierzających do wyegzekwowania zaległości podatkowej od H. E. D. Sp. z o.o. z L.;

2. Podjęcie działań organizacyjnych, zmierzających do zapewnienia pełnej realizacji zadań związanych z wszczynaniem postępowania egzekucyjnego (wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych);

3. Przedkładanie Radzie Gminy projektów uchwał podatkowych zawierających stawki zgodne z wielkościami określonymi w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

